

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 25 februari 2009

Utskriftsvänlig pdf-fil

Läs mer om dans på idrottsforum.org

Globaliseringen lämnar ingen aspekt av mänsklig verksamhet orörd, och minst av allt sådana verksamheter som rör kropp, rörelse och fysisk aktivitet, kanske för att dessa uttrycksformer är universellt mänskliga – globala, så att säga, till sin natur. Analyser i bokform om globaliseringens effekter på diverse sporter och idrottsliga aktiviteter har duggat tätt de senaste åren, och nu har turen kommit till dansen. Som konstnärlig uttrycksform har dans länge varit internationell, eller global, om man vill. Såväl dansare som koreografer har verkat på den internationella scenen, samtidigt som det länge funnits en strävan i lokalsamhällen att bevara och utveckla traditionella dansformer. I detta läge släpper så Human Kinetics en ny bok, *Dance in a World of Change: Reflections on Globalization and Cultural Difference*, ett antal internationella texter samlade av Sherry B. Shapiro, professor vid Dept. Of Dance and Theatre och chef för Women's Studies, Meredith College, Raleigh, NC. Helle Winther menar i sin bitvis entusiastiska recension att boken är välkommen och rekommenderad läsning för alla som är intresserade av kropp, globalisering och kultur.

Välkommen dansantologi

Helle Winther

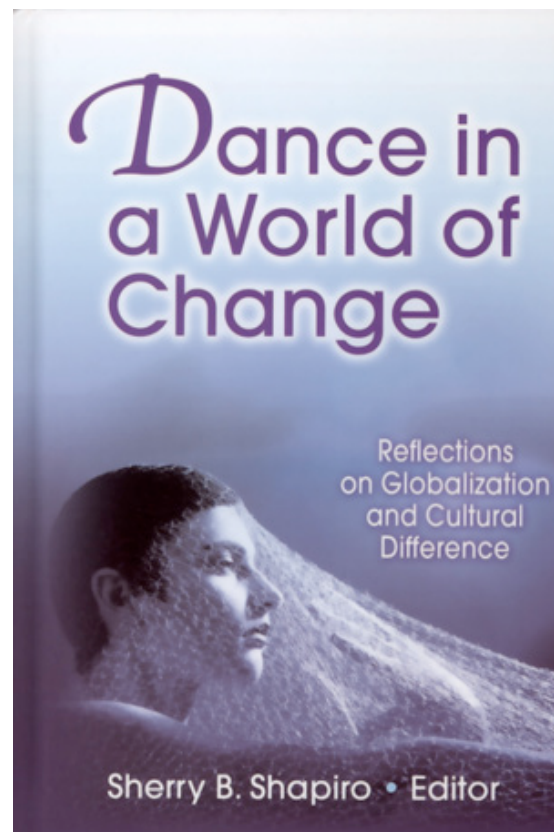
Institut for Idræt, Københavns Universitet

Sherry B. Shapiro (red)
**Dance in a World of Change:
Reflections on Globalization and
Cultural Difference**
314 sidor, inb., ill.
Champaign, IL: [Human Kinetics](http://HumanKinetics.com) 2008
ISBN 978-0-7360-6943-4

In every community there is work to be done. In every nation there are wounds to heal. In every heart there is the power to do it. (Marianne Williamson i Shapiro, 2008, s. XII)

Professor Sherry B. Shapiro fra Meredith College i Raleigh, North Carolina har redigeret en meget vedkommende og kritisk antologi om dans, krop, kultur, identitet og globalisering. Det er en bredtfaavnende, rå og rørende bog, der vover at sætte ord på mangfoldige problemstillinger.

Dans er ligesom al anden menneskelig praksis i dag påvirket af globaliseringen. Globalisering er den moderne verdens skæbne. Bevægelse over grænser, teknologiens påvirkning af tid og distance og den voksende forbindelse mellem forskellige samfundsgrupper skaber en verden, der både udfordrer og forandrer vores forståelse for andre. Disse forandringer er ikke altid lette. De forstyrrer vores verdensopfattelse og påvirker uundgåeligt de fleste menneskers identitetsdannelse. Også i dans er disse dilemmaer på spil. Globaliseringen skaber nye former for danseudtryk, der forbinder det moderne med det traditionelle, samtidigt med at der også i dansen opstår nye former for kulturfusion.

Den multikulturelle dimension har været i forgrunden for de seneste år udvikling inden for dansepædagogik i mange lande. I Mellemøsten og Sydamerika bruges dans som helende redskab for palæstinensiske og brasilianske børn, der udtrykker deres oplevelser af undertrykkelse og fangenskab gennem dans. I Australien, New Zealand og USA bruger mange mennesker dansen som et kropsligt forbindelsesled til deres egen eller deres forfædres oprindelige kultur. Verden over påvirker effekten af MTV og hiphop ungdomskulturernes musik og kropsudtryk. Vi kan ikke mere sige, at vi lever i en verden, der ikke er påvirket af de andre.

Ovenstående er nogle af de refleksioner, Sherry B. Shapiro gør sig i introduktionen til antologien *Dance in a World of Change: Reflections on Globalization and Cultural Difference*. Hensigten med bogen er at belyse, hvordan dans er forbundet med kultur, krop og identitet og dermed konstant påvirket af globaliseringens præmisser. Bogen kredser også om temaer som dans og pædagogik, krop og marginalisering, dans, humanitet og empowerment. Endelig belyser bogens temaer, hvordan dans i bogstaveligste forstand kan være grænseovervindende og forbinde mennesker gennem kroppens på en gang både kulturelle og universelle egenart.

Bogens artikelbidrag er opdelt i fire afsnit. Første afsnit kredser om, hvordan traditionelle danseformer som riverdance og traditionelle folkedanse kæmper for at skabe og understrege en national identitet, samtidigt med at de uundgåeligt bliver påvirkede af det globale danse miljø. Afsnittet kredser også om, hvordan der her konstant skabes en flydende dialog mellem det historiske og det nye. Hver forfatter skriver fra sin særlige location. Der er således bidrag fra Irland, Kroatien and Jamaica.

Bogens anden del bevæger sig ind i forskellige kropsdiskurser. Hvert af de tre kapitler undersøger med hudløs ærlighed, *anderledesheden*. De kredser om temaer som fordomme om sexuel orientering, race og fysisk udviklingshæmmede. Tredje del har fokus på dansepædagogik og indeholder bidrag fra tre forskellige lande: Canada, Finland og Taiwan. Bidragsyderne skriver her ud fra deres egne undervisererfaringer. Del fire handler om dans, krop og kulturel diversitet, men den handler også om den eksistentielle og sårbare krop og om dansens helende kræfter i den globale verden.

Det er umuligt, at gå ind i alle de facetter og bidrag, bogen indeholder. Der er dog nogle bidrag, som især bør fremhæves. Doug Risner berører i sit kapitel *When Boys Dance: Cultural Resistance and Male Privilege in Dance Education* et tema om dans, køn, kultur og modstand i relation til homoseksualitet. Kapitlet handler blandt andet om, hvordan homoseksuelle mænd i det professionelle danse miljø marginaliserer hinanden ved ikke at tale sammen. De ønsker nemlig ikke at identificere sig med andre homoseksuelle mænd. "I mean, who wants to talk to a bitchy male dancer?" (Risner, s. 104). Risners bidrag er spændende og usædvanlig velskrevet.

Adrienne Sansom bidrag *My Body, My Life, and Dance* er en personlig beretning om dans, krop, kræft. En beretning, der ved at sætte ord på det ubærlige, nærmest suger læseren ind i en også forskningsmæssigt stringent opbygget artikel, der belyser dansens vitalitet og muligheder for – uanset kulturbaggrund – at kunne genskabe humane og sociale ressourcer for mennesker i krise.

Også Eeva Anttilas bidrag om dialogisk pædagogik er en virkelig velskrevet artikel. Med udgangspunkt i Paulo Freires og Martin Bubers arbejder skitserer hun det dialogiske, som et helt centralt demokratisk princip i en dansepædagogik, der arbejder med dannelse. Det dialogiske arbejde skaber ifølge Anttila grobund for unikke forandrende møder og nye rollemodeller for og med børn med helt forskellig kulturbaggrund.

Ivancica Jankovics bidrag om dans i Kroatien handler om både at bevare og repræsentere national identitet gennem dans, mens Michel Seavers bidrag kredser om spændingsfeltet mellem tradition og globalisering i riverdance.

Bogen har således en stor spændvidde. Mange af bidragene favner, på trods af deres helt forskellige skrivestil, både kropslige, personlige, sociale og kulturelle aspekter i relation til dans og artiklens tema. Det interessante er især, hvordan de universelle og almenmenneskelige processer, der løber igennem hele bogen sættes i relation til dans, forandring og globalisering. Bogens projekt lykkes i meget høj grad, og den er vedkommende og anbefalelsesværdig for alle, der beskæftiger sig med krop, globalisering og kultur. Undertegnede kunne dog som læser godt undvære de dele af artiklerne, der sætter enten denne kompleksitet eller en velafprøvet dansepraksis op i forsimplede skemaer og svært forståelige modeller. Det forstyrrer bogens ellers gode flow og globaliseringen er jo netop ikke skematisk og regelbundet. Den er som dansens væsen – grænseovervindende og i konstant bevægelse.

Alligevel lever bogen fint op til den allerførste sætning, "For those who seek to create peace, love, and justice, and, of course, for those who just dance."

- **Köp boken från [Bokus.se](https://www.bokus.se)**
- **Kjøp boken fra [Capris.no](https://www.capris.no)**
- **Køb bogen fra [eLounge.dk](https://www.elounge.dk)**
- **Buy this book from [Amazon.co.uk](https://www.amazon.co.uk)**
- **Buy this book from [Amazon.com](https://www.amazon.com)**